

LES PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ AL BAIX LLOBREGAT.

Nota de Conjuntura Laboral. Núm 17. Desembre 2017.

El Servicio Público de Empleo Estatal, a través de l'Observatori de las Ocupaciones, va començar a publicar l'any 2012 les dades de beneficiaris/es de prestacions per desocupació dels municipis de la comarca. Aquesta informació, que des d'aleshores ha estat incorporada en l'activitat de l'Observatori, resulta d'especial interès per conèixer amb més detall el fenomen de l'atur i per quantificar el conjunt de persones que reben algun tipus de prestació econòmica que les protegeixi de la situació de desocupació.

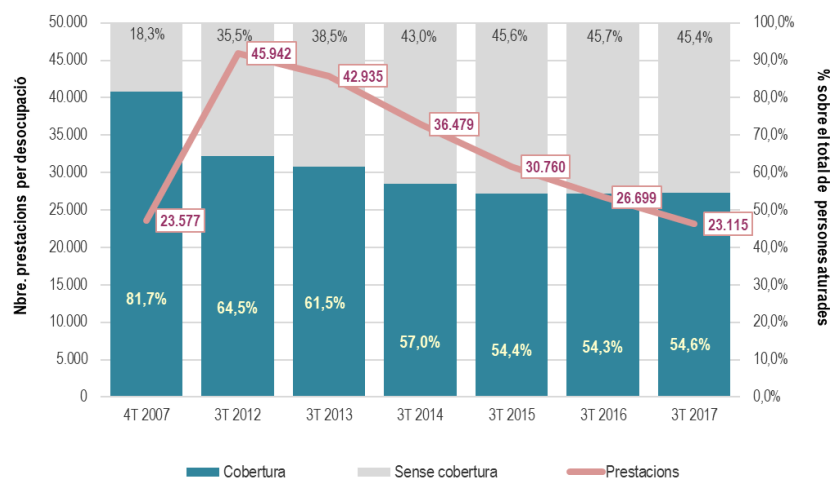
En aquesta nota de conjuntura, analitzarem les prestacions per desocupació al Baix Llobregat des de 3 grans perspectives: a partir de les dades generals, mirant l'evolució i la seva tipologia; a partir de les dades de prestacions segons homes o dones, mirant l'evolució i el diferencial home-dona de la cobertura i de la tipologia; i, finalment, a partir de la distribució territorial de les prestacions, mirant la cobertura i la tipologia segons municipis de la comarca.

Les prestacions per desocupació. Dades generals

Un total de 23.115 persones reben algun tipus de prestació d'atur al Baix Llobregat el 3r trimestre de 2017. Aquesta xifra representa el 55% si es posa en relació amb el total d'atur registrat a les oficines d'ocupació. Creix, respecte el 2016, la proporció de prestacions contributives.

En el mes de setembre hi havia 42.349 persones registrades com aturades en les oficines de treball. Respecte a trimestres anteriors hem observat un gran descens de persones a l'atur (respecte el mateix trimestre de 2012 es registra un descens del 41%). Aquest descens, però, ha vingut acompanyat d'un creixement de l'atur de llarga durada, com també de les contractacions de curta durada. Així, mentre que en el 2007 el 30% de les persones aturades demandants d'ocupació portaven més de 12 mesos cercant feina, en el 2017 aquest percentatge arriba fins al 42% del total d'aturats demandants d'ocupació. L'increment de les contractacions de curta durada, a la llarga, comporta una major desprotecció dels treballadors per exemple respecte a l'accés de les prestacions per desocupació contributives.

Evolució de la cobertura de les prestacions per desocupació

Font: OC-BL, a partir de les dades del Servicio Público de Empleo Estatal de Barcelona - Observatori de las Ocupaciones

La cobertura de les prestacions, que expressa la **relació entre les persones que cobren prestació sobre el total de persones registrades a l'atur**, no ha deixat de disminuir en els últims anys¹. A finals de 2007, per cada 10 persones inscrites a les oficines públiques d'ocupació, n'hi havia 8 que percebien algun tipus de prestació econòmica. Al 2017, són només 5 per cada 10.

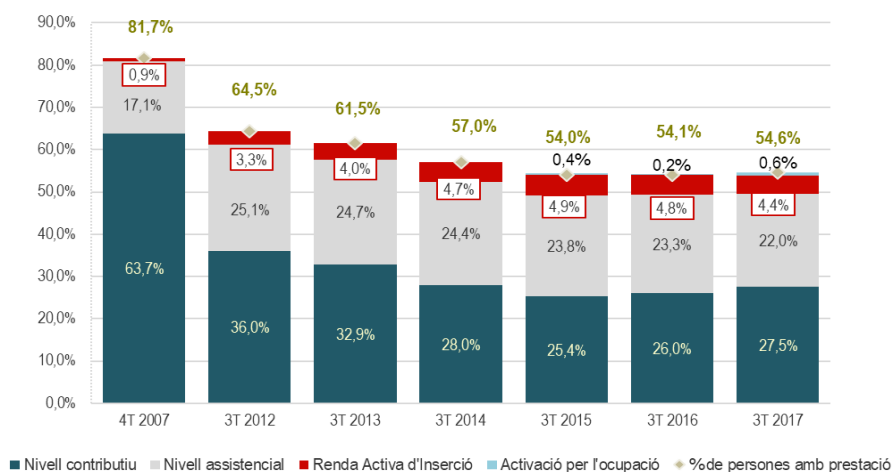
La disminució del nombre de prestacions ha anat alhora acompanyada d'una **variació en la composició** de les mateixes. Les prestacions de desocupació que gestionen les oficines de treball poden ser de quatre tipus: de tipus contributiu, de tipus assistencial, de renda activa d'inserció o d'activació per l'ocupació.²

Les **prestacions contributives**, aquelles que requereixen una cotització prèvia del treballador o treballadora a la Seguretat Social, han disminuït del 63,7% al 27,5% sobre el total de persones inscrites a l'atur respecte el 2007 però han crescut respecte el 2016 (del 26% al 27,5%).

Per contra, les **prestacions de tipus assistencial** han augmentat el seu pes sobre el total: l'any 2007 només un 17% de les persones aturades rebien aquest subsidi d'atur, mentre que l'any 2017 aquesta proporció és del 22%. Entre els motius d'aquest augment proporcional sobre el total de prestacions es troba el fet que moltes persones passen a percebre el subsidi d'atur un cop s'ha esgotat la prestació contributiva, però la percepció d'aquest subsidi també pot venir per altres situacions com ara haver cotitzat en una feina durant un període inferior al mínim per accedir a la prestació contributiva, o per altres motius.

La proporció de persones perceptores de la **renda activa d'inserció**, una dotació econòmica vinculada i orientada a la realització d'accions en termes de polítiques actives d'ocupació i de recerca de feina, també ha augmentat. Mentre que l'any 2007 els perceptors d'aquesta renda només representaven un 1% del total de persones aturades, a mitjans de 2017 un 4,4% de les persones inscrites a l'atur reben aquest tipus de renda d'inserció.

Evolució de la cobertura de les prestacions per desocupació segons tipologia. Baix Llobregat

Font: OC-BL, a partir de les dades del Servicio Público de Empleo Estatal de Barcelona – Observatorio de las Ocupaciones

¹ S'ha d'establir una sèrie de matisos respecte a les proporcions que es calculen en aquesta nota:

En primer lloc, tal i com es realitzen els càlculs estariem parlant d'una proporció "bruta" de persones perceptores de prestacions. De fet, tècnicament parlant no es tractaria d'una proporció sinó d'una **relació (ratio)**, ja que alguns col·lectius no inclosos en l'atur registrat (com per exemple, fixos discontinus o afectats per ERO temporals) poden tenir dret a prestació, però estadísticament no es computen com a aturats registrats (per tant, sortirien al numerador al calcular la proporció però no al denominador).

En segon lloc, aquesta proporció "bruta" es realitza sobre el total de persones aturades registrades a les oficines de treball. Però no s'ha d'oblidar que existeix una part important de persones que, tot i estar aturades, no es registren a les oficines d'ocupació com a tals, potser precisament perquè no compleixen els requisits necessaris per tenir dret a la prestació. Per aquest motiu la proporció real de persones aturades (registrades o no) que perceben prestacions serà sempre menor que la que aquí es calcula sobre les persones registrades.

² Per conèixer les característiques de cada tipus de prestació, veure la nota metodològica al final d'aquest document.

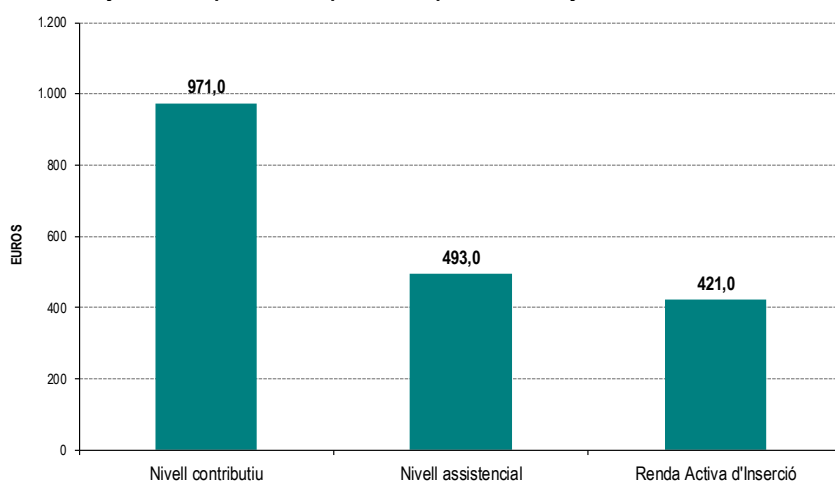
Finalment, les [prestacions d'activació per ocupació](#), prestacions per a persones aturades de llarga durada que compleixen amb una sèrie de requisits, tot i que minoritàries en el conjunt de la cobertura ha anat augmentant al llarg dels darrers trimestres, de suposar un 0,4% en el 2015 a ser el 0,6% en el tercer trimestre de 2017.

Els canvis en la composició de les prestacions per desocupació comporten, evidentment, canvis en la **quantia econòmica** que perceben les persones aturades, doncs els imports mitjans de les prestacions contributives són superiors a la quantia percebuda per part de les persones que només reben el subsidi d'atur o la renda activa d'inserció.

Per tant, a la disminució en el nombre de persones que reben prestacions d'atur s'ha d'afegir la disminució de la quantia mitjana que es percep (en tant que les prestacions no contributives i assistencials guanyen pes sobre el total de prestacions).³

Si es pren com a **referència** la mitjana de **Catalunya**, es veu com una persona que rep una prestació d'atur de nivell assistencial (493€) ingressa la meitat del que percep una persona amb una prestació de tipus contributiu (971€). La diferència és encara major si es compara amb la quantia mitjana que ingresen les persones perceptores de la renda activa d'inserció (421€).⁴

Quantia mitjana de les prestacions per desocupació. Catalunya. Desembre 2016

Font: OC-BL, a partir de les dades facilitades i publicades per l'IDESCAT

L'augment de la permanència en l'atur, les conseqüències que això presenta per a l'ocupabilitat de les persones aturades i el conseqüent increment de les prestacions de tipus assistencial es presenten així com a fenòmens clau i reptes als quals han de fer front tant les administracions públiques com els agents econòmics i socials.

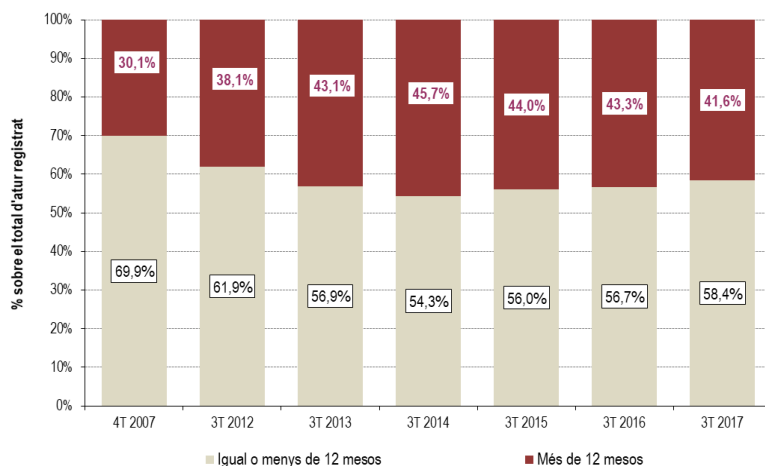
Tot i això, cal destacar la disminució constant, des de 2014, del l'atur de llarga durada al Baix Llobregat. Registrant-se aquest trimestre una de les millors xifres dels darrers 4 anys (del total de persones aturades, un 42% portaven 12 mesos o més donades d'alta en les oficines de treball).

³ Tot i que no s'avalua l'impacte en aquesta nota, ja que no és aquest l'objectiu principal de la mateixa, caldria afegir al canvi en la composició de les prestacions i a la quantia mitjana percebuda com a conseqüència d'això, el fet que a partir del [Reial Decret-Llei 20/2012](#), de 13 de juliol (Article 17.4), la base reguladora de la prestació per desocupació a partir del setè mes es va rebaixar del 60% al 50%, fet que també incideix en la quantia mitjana percebuda.

⁴ La quantitat final percebuda (tant de les prestacions contributives com les no contributives) depèn també d'una sèrie de condicionants: edat, càrrecs familiars, rendes obtingudes, comunitat autònoma de residència. Al tractar-se de quanties mitjanes, les dades econòmiques d'aquesta nota poden no correspondre's amb situacions individuals concretes, o amb d'altres dades publicades en base a criteris diferents. Es poden consultar totes les [situacions possibles a la pàgina web del Servicio Público de Empleo Estatal](#).

En el cas concret de les prestacions de tipus contributiu, la xifra publicada en aquesta nota no coincideix amb la que publica l'IDESCAT a la seva pàgina web perquè aquest organisme inclou en la quantitat de la prestació l'aportació que realitza el SEPE en termes de cotització a la Seguretat Social de la persona perceptora.

Atur registrat per durada de la demanda d'ocupació. Baix Llobregat

Font: OC-BL, a partir de les dades del Departament d'Empresa i Coneixement

Les prestacions per desocupació segons sexe.

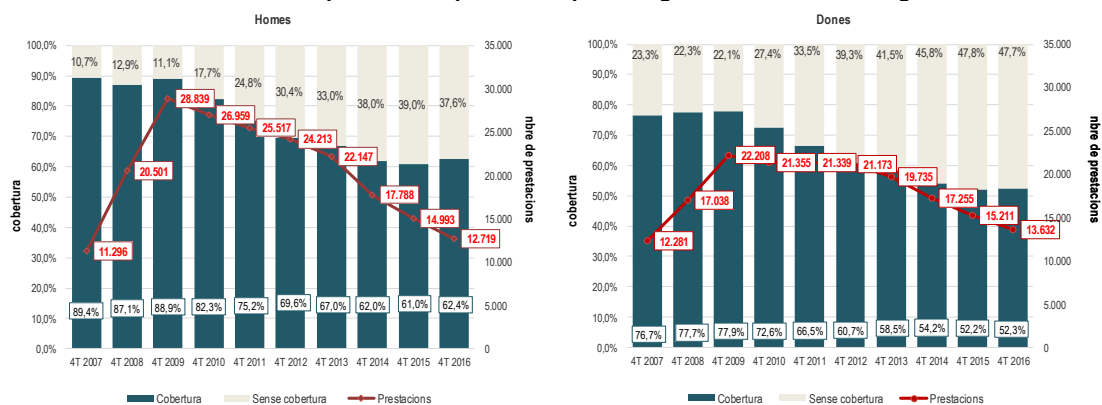
La cobertura de les prestacions és desigual entre homes i dones.

Les dades generals de prestacions per desocupació mostren un biaix de gènere. Així en tots els períodes observats, **el percentatge de dones aturades sense cobertura de les prestacions per desocupació és major que entre els homes aturats** (en el darrer mes del 2016 el 38% dels homes a l'atur no rebien cap prestació per desocupació, entre les dones aquest percentatge era del 48%).

El 2016 és uns dels anys on hi ha més diferència entre la cobertura de les prestacions per gènere (més de 10 punts percentuals). Només el 2009 i el 2007 superen al 2016 en diferencial home-dona en cobertura de les prestacions.

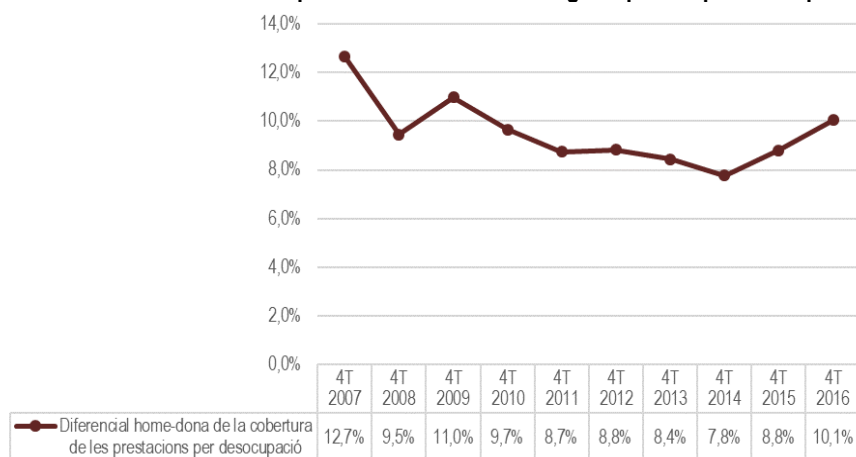
Segons tipologia de les prestacions, mentre que més de la meitat dels homes en atur (50,5%) cobraven prestacions per desocupació de nivell contributiu, entre les dones aquest percentatge no superava el 47%.

Evolució de la cobertura de les prestacions per desocupació segons sexe. Baix Llobregat

Font: OC-BL, a partir de les dades del Servicio Público de Empleo Estatal de Barcelona – Observatorio de las Ocupaciones.

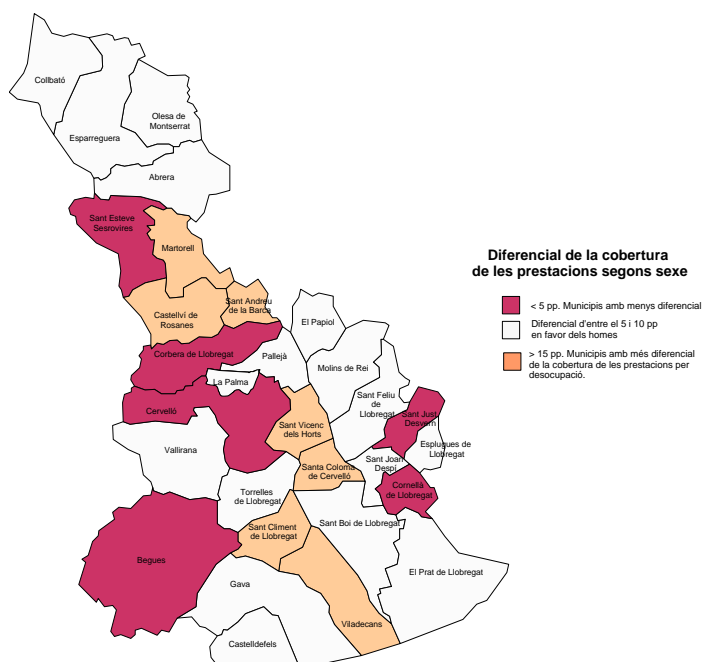
Diferencial home-dona de les persones aturades amb algun tipus de prestació per desocupació. Evolució

Font: OC-BL, a partir de les dades del Servicio Público de Empleo Estatal de Barcelona – Observatorio de las Ocupaciones

En gairebé tots els municipis del Baix Llobregat, a excepció de Begues, la cobertura de les prestacions per desocupació és major entre els homes que entre les dones. Els municipis on aquest diferencial és superior són Sant Climent de Llobregat (31%) i Castellví de Rosanes (26,9%). En canvi a Sant Esteve Sesrovires (1,2%) o Sant Just Desvern (1,9%) la cobertura és similar.

Diferencial de la cobertura de les prestacions segons sexe. Desembre 2016

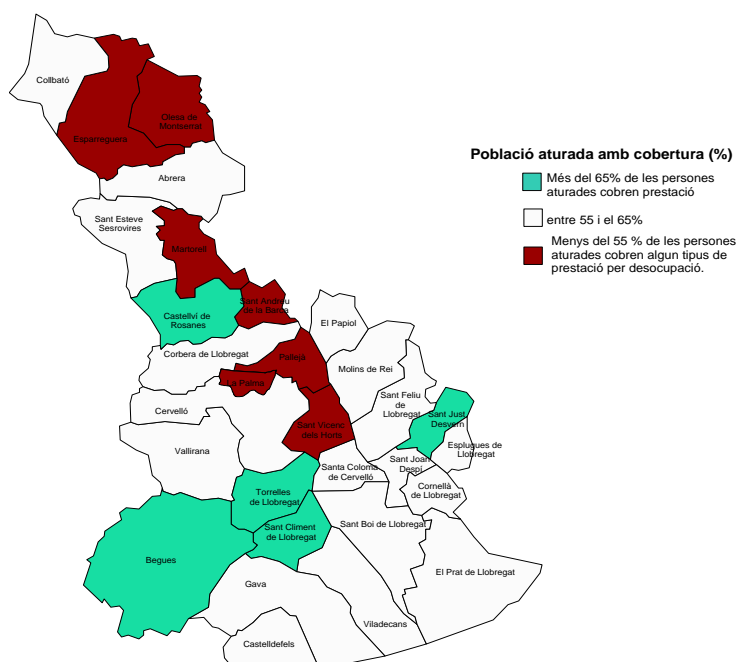
Font: OC-BL, a partir de les dades del Servicio Público de Empleo Estatal de Barcelona – Observatorio de las Ocupaciones

Prestacions per desocupació per municipis

En tots els municipis del Baix Llobregat més del 50% de les persones en atur cobraven algun tipus de prestació per desocupació en el setembre de 2017. La Palma de Cervelló (50,3%), Olesa de Montserrat (52,7%) i Martorell (52,8%) són els municipis on la proporció de cobertura de les prestacions respecte el conjunt de la població aturada és menor. En canvi, Sant Climent de Llobregat (68,2%), Torrelles de Llobregat (68,1%) i Begues (66,3%) són els que tenen major cobertura. Els municipis on el **nivell contributiu** té un major pes respecte el total de la població aturada són Castellví de Rosanes (on el 48,3% de la

població aturada cobra prestacions per desocupació de nivell contributiu) i Begues (44,9%). En canvi, Martorell (amb un 22,8% de la seva població aturada) i Sant Vicenç dels Horts (24,2%) són els municipis on la cobertura del nivell contributiu és menor.

Proporció de població aturada que cobra algun tipus de prestació per desocupació. Setembre 2017

Font: OC-BL, a partir de les dades del Servicio Público de Empleo Estatal de Barcelona – Observatorio de las Ocupaciones

Persones perceptores de prestacions per desocupació i proporció (%) sobre el total d'atur registrat. 3T 2017 (setembre)

	TOTAL DE PRESTACIONS		Nivell contributiu		Nivell assistencial		Renda activa d'inserció		Activació per l'ocupació	
	n	% sobre total d'atur registrat	n	% sobre total d'atur registrat	n	% sobre total d'atur registrat	n	% sobre total d'atur registrat	n	% sobre total d'atur registrat
Abrera	307	57,6	164	30,8	119	22,3	21	3,9	3	0,6
Begues	136	66,3	92	44,9	35	17,1	9	4,4	0	0,0
Castelldefels	1.736	63,5	1.027	37,6	585	21,4	112	4,1	12	0,4
Castellví de Rosanes	42	70,0	29	48,3	11	18,3	2	3,3	0	0,0
Cervelló	250	61,9	140	34,7	90	22,3	18	4,5	2	0,5
Collbató	91	61,9	46	31,3	37	25,2	8	5,4	0	0,0
Corbera de Llobregat	335	60,5	201	36,3	113	20,4	21	3,8	0	0,0
Cornellà de Llobregat	2.550	57,2	1.258	28,2	1.064	23,9	207	4,6	21	0,5
Esparguera	670	54,8	337	27,6	261	21,4	61	5,0	11	0,9
Esplugues de Llobregat	1.360	63,1	718	33,3	532	24,7	100	4,6	10	0,5
Gavà	1.302	58,4	609	27,3	545	24,5	124	5,6	24	1,1
Martorell	821	52,8	355	22,8	374	24,0	74	4,8	18	1,2
Molins de Rei	612	60,5	312	30,8	232	22,9	60	5,9	8	0,8
Olesa de Montserrat	684	52,7	331	25,5	295	22,7	52	4,0	6	0,5
Palma de Cervelló, la	77	50,3	36	23,5	36	23,5	5	3,3	0	0,0
Pallejà	269	53,7	156	31,1	99	19,8	13	2,6	1	0,2
Papiol, el	119	59,8	64	32,2	47	23,6	8	4,0	0	0,0
Prat de Llobregat, el	2.014	60,5	963	28,9	841	25,2	184	5,5	26	0,8
Sant Andreu de la Barca	714	54,5	377	28,8	277	21,1	47	3,6	13	1,0
Sant Boi de Llobregat	2.563	56,4	1.242	27,3	1.063	23,4	228	5,0	30	0,7
Sant Climent de Llobregat	105	68,2	54	35,1	48	31,2	2	1,3	1	0,6
Sant Esteve Sesrovires	182	60,1	106	35,0	62	20,5	14	4,6	0	0,0
Sant Feliu de Llobregat	1.176	57,9	561	27,6	514	25,3	86	4,2	15	0,7
Sant Joan Despi	885	62,8	465	33,0	359	25,5	55	3,9	6	0,4
Sant Just Desvern	317	65,8	192	39,8	106	22,0	18	3,7	1	0,2
Sant Vicenç dels Horts	943	53,5	426	24,2	413	23,4	88	5,0	16	0,9
Santa Coloma de Cervelló	182	61,3	100	33,7	67	22,6	13	4,4	2	0,7
Torrelles de Llobregat	156	68,1	74	32,3	60	26,2	22	9,6	0	0,0
Vallirana	436	57,3	220	28,9	185	24,3	23	3,0	8	1,1
Viladecans	2.081	60,1	997	28,8	867	25,1	176	5,1	41	1,2
BAIX LLOBREGAT	23.115	58,5	11.652	29,5	9.337	23,6	1.851	4,7	275	0,7
Província Barcelona	158.653	53,4	79.411	26,7	63.391	21,3	13.827	4,7	2.024	0,7

Font: OC-BL, a partir de les dades del Servicio Público de Empleo Estatal de Barcelona – Observatorio de las Ocupaciones.

Principals conclusions

La dada	23.115 persones reben algun tipus de prestació per desocupació. Aquesta xifra representa el 55% en relació amb el nombre de persones registrades com aturades.
Les darreres dades indiquen recuperació.	<p>Tot i que ens trobem molt lluny del 2007 (amb una cobertura superior al 81%), augmenta, respecte el 2016 la cobertura de les prestacions per desocupacions.</p> <p>En la tipologia de les prestacions observem, des del 2015, un constant increment de la cobertura de les prestacions de nivell contributiu.</p> <p>Des del 2015 continua creixent la proporció dels aturats de curta durada.</p>
Existeix un biaix de gènere de les prestacions per desocupació.	<p>El percentatge de dones aturades sense cobertura de prestacions per desocupació és major que entre els homes (48% en les dones, 38% en els homes).</p> <p>El 2016 és un dels anys on el diferencial home-dona és major.</p> <p>La cobertura de les prestacions per desocupació de nivell contributiu és major entre els homes que entre les dones.</p>
Cap municipi del Baix Llobregat presenta una cobertura menor al 50% en el 2017.	<p>En tots els municipis del Baix Llobregat més del 50% de les persones en atur cobraven algun tipus de prestació per desocupació.</p> <p>El major diferencial entre municipis de la comarca el trobem en la cobertura de les prestacions per desocupació de nivell contributiu on el municipi amb major cobertura supera el 48% (Castellví de Rosanes) i el municipi amb menor cobertura no arriba al 23% del total de persones aturades (Martorell).</p>

Annex. Nota metodològica

Les dades de **prestacions per desocupació** provenen del [Servicio Público de Empleo Estatal](#) de Barcelona, i s'obtenen a partir de l'explotació estadística dels registres administratius de persones beneficiàries d'aquest tipus de prestacions.

La **prestació contributiva** (també anomenada prestació d'atur) és aquella a la que poden accedir les persones que han realitzat una cotització prèvia a la Seguretat Social per a tal contingència, sempre i quan es reuneixin tots els requisits.

La **prestació de nivell assistencial** (també anomenada subsidi d'atur) es pot percebre per diferents motius: haver esgotat la prestació contributiva; no haver cobert el període mínim de cotització per accedir a la prestació contributiva; ésser emigrant retornat; haver estat excarcerat; etc.

La **renda activa d'inserció** és una renda econòmica orientada a determinats col·lectius i vinculada a la realització d'accions en matèria de polítiques actives d'ocupació.

Les **prestacions d'activació per ocupació** són prestacions per a persones aturades de llarga durada que compleixen amb una sèrie de requisits com ara: Haver exhaurit qualsevol prestació o subsidi per desocupació o ajut i no haver estat beneficiari de cap d'elles en el mes anterior a la sol·licitud d'incorporació al programa; estar inscrites com a demandants d'ocupació a les oficines de treball; haver estat inscrites com a demandants d'ocupació un mínim de 270 dies en els 18 mesos anteriors a la data de sol·licitud d'incorporació al programa; no tenir rendes i tenir responsabilitats familiars; no tenir dret a percebre prestació contributiva o subsidi, no ser perceptor de la Renda Mínima d'Inserció, el salari social o qualsevol altre ajut similar, ni haver-se acollit a un Programa d'Activació per a l'Ocupació anteriorment; no

es podran acollir a aquest ajut les persones que no hagin treballat mai per compte d'altri, ni les que hagin causat baixa de forma voluntària de qualsevol feina realitzada després de la finalització de qualsevol dels ajuts que donen dret al programa.

En aquest altre enllaç del [Servicio Público de Empleo Estatal](#) es pot consultar la **nota explicativa de cada prestació**.

La **relació de persones perceptores de prestacions** està expressada en tant per cent, i ha estat calculada dividint el nombre de persones que perceben els diferents tipus de prestacions econòmiques entre el total de persones aturades de cada àmbit territorial registrades a les oficines públiques d'ocupació

La **quantia mitjana de les prestacions** s'ha obtingut de la pàgina web de l'[Institut d'Estadística de Catalunya](#). En el cas de les prestacions contributives cal aclarir que s'ha restat de les dades que publica l'IDESCAT les aportacions que realitza el Servicio Público de Empleo Estatal en termes de cotitzacions a la Seguretat Social de les persones aturades. Per aquest motiu la xifra publicada en aquest informe sobre prestacions contributives no coincideix amb la que surt publicada a la pàgina web de l'IDESCAT.

Bibliografia de consulta i articles d'interès

Articles de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat

Les prestacions per desocupació i l'atur registrat al Baix Llobregat. Monogràfic 1T 2012.
<http://arxius.elbaixllobregat.cat/web/analisi/pdf/Monografic1T2012.pdf>

Les prestacions per desocupació al Baix Llobregat. Nota de conjuntura laboral. Núm 3. Setembre 2014
<http://www.elbaixllobregat.cat/observatori/economia-i-treball/les-prestacions-assistencials-desocupaci%C3%B3-augmenten-la-comarca>

Informe de seguiment de la crisi. Tercera edició. Any 2016.
<http://www.elbaixllobregat.cat/observatori/economia-i-treball/la-crisi-continua-afectant-el-baix-llobregat-0>

Informe dones i mercat de treball. Segona edició. Any 2016.
<http://www.elbaixllobregat.cat/observatori/economia-i-treball-igualtat/1%E2%80%99atur-registrat-del-baix-llobregat-continua-tenint-nom-de>

Articles d'interès entorn mercat de treball i prestacions per desocupació

Eldiario.es: La temporalidad del mercado laboral, en datos: así se crean y destruyen 90.000 empleos cada día.
http://www.eldiario.es/economia/laboral-Espana-creamos-destruimos-empleos_0_693281528.html

Elconfidencial.es: El debate de la renta mínima: España es uno de los países con menos protección a los parados.
https://www.elconfidencial.com/economia/2017-09-30/prestacion-ingresos-minimos-paro-larga-duracion-desempleo-ilp_1452281/

El Perfil de la Ciutat: Cobertura de les prestacions per desocupació.
<http://perfilciutat.net/articulos/cobertura-de-les-prestacions-per-desocupacio>

El Perfil de la Ciutat: Ja ha marxat la crisi?
<http://perfilciutat.net/articulos/ja-ha-marxat-la-crisi>

Notes metodològiques de les prestacions per desocupació

Servicio Público de Empleo Estatal. Prestaciones por desempleo
https://www.sepe.es/contenidos/que_es_el_sepe/publicaciones/pdf/pdf_prestaciones/cuadr_contributiva.pdf

Amb la col·laboració de:

